

Til

Uffe Bro
Kirsten Moesgaard
Ole Helk

3. maj 2019

Vedr. 50 års jubilæum

I november 2019 kan Lokalhistorisk Arkiv for Farsø og Omegn afholde 50 års jubilæum, og det vil vi naturligvis fejre på behørig vis. Vi arbejder i øjeblikket med forskellige forslag til fejringen, og i den forbindelse, kan et af vores store ønsker måske gå i opfyldelse.

På Arkivet har vi ofte talt om, at en af byens markante personligheder "Kræn Spillemand", burde hædres, med at få en gade/vej eller en plads opkaldt efter sig. *Se bilag 1 og 2 om Kristen Sørensen og hans berømte dråber.*

Kræn Spillemand har både haft stor indflydelse på den lokale befolknings dagligdag da han levede, men også en afgørende indflydelse på, at hovedgaden i Farsø befinder sig øst for søen, og ikke vest for, gennem den gamle bydel "Vestbyen".

Helt op i 1980'erne kunne "Kræn Spillemands dråber" købes på mange apoteker i Danmark - en undersøgelse i 1980, viste at Ringkøbing apotek, Farsø apotek og Næstved apotek var de førende apoteker m.h.t. til salg af Spillemandens medicin. Kræn Spillemands dråber må ikke længere fremstilles, da de indeholder stoffer der ikke er lovlige i dag.

Den tomme grund/plads i Farsø, Søndergade 8, hvor senest Colorama havde til huse, har jo ikke noget navn, og derfor er vores ønske, at denne plads kan blive døbt "Kræn Spillemands Plads".

Lokalhistorisk passer det meget godt sammen med "Portalpladsen", og på de nuværende skilte der fortæller om banen m.m., er der plads på bagsiden, til at fortælle om "Spillemanden", og hans virke.

Vi håber kommunen vil se velvilligt på vores ønske, og såfremt navngivningen af pladsen kan kombineres med vort jubilæum i november 2019, vil det være perfekt.

Såfremt der ønskes flere oplysninger, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Lokalhistorisk Arkiv for Farsø og Omegn

Bendt Thorup

Bilag 1

Hvem var Kræn Spillemand?

Kræn Spillemand havde det borgerlige navn Kristen Sørensen og var født i 1808 og opvokset på Stensgård vest for Farsø. Han ernærede sig som gårdmand, spillemand og "klog mand", hvor hans berømte dråber havde ry for at kunne kurere de fleste dårligdomme hos både mennesker og dyr.

"Spillemanden" kurerede bl.a. doktorens kone fra Farsø. Da doktoren ikke selv kunne finde årsagen til hendes sygdom, sagde apotekeren: Køb nogen Kræn Spillemands dråber, og doktorfruen blev rask.

Johannes V. Jensen kom meget på gården sammen med faderen, dyrlæge Hans Jensen, og hentede bl.a. mælk hver dag sammen med sin storebror. Kræn Spillemand er med i forfatterens Himmerlandshistorier.

Kristen Sørensen døde 1891, og der kom begravelsesgæster fra mange egne af landet, også fra Tyskland kom der gæster for at deltage i begravelsen. Kristen Sørensen ligger begravet på Farsø Kirkegård, hvor hans gravsten stadig står (på familien Torps familiegravsted).

Der findes mange historier om Kræn Spillemand, en del af dem findes på arkivets hjemmeside, under "Lokale historier" (www.farsoelokalarkiv.dk).

Uddrag fra bogen "Jydske Byer og Deres Mænd" Farsø 1917:

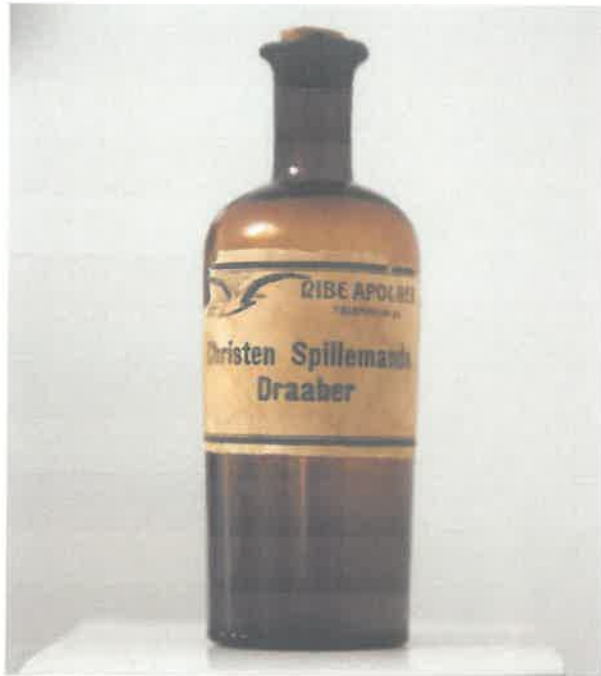
I det sydvestlige Hjørne af Aalborg Amt, Gislum Herred, ca. 2 Mil fra Hvalpsund, 3 Mil fra Løgstør, 3¼ Mil fra Hobro og 4 Mil fra Nibe maalt i Luftlinie, ligger Stationsbyen Farsø. Byen har udviklet sig langs Hvalpsund-Nibe Landevej. Før i Tiden har den ligget i Nærheden af Skolen. At den ny Landevej kom til at ligge saa langt Øst for den gamle By, ja, man kan egentlig ikke paa det Tidspunkt tale om en By, idet der kun hist og her fandtes en enlig Gaard samt nu her og der et lille Hus, skyldes en gammel Mand man i daglig Tale kaldte »Spillemanden«, han boede Vest for Skolen.

Amtsraadets Vejudvalg henvender sig til »Spillemanden«, da denne klager over, at Vejen, som skulde anlægges noget mere vestlig, vilde skære hans Mark i to Stykker, hvad der i og for sig var meget ubehageligt, og tilmed vilde Vejen skære alle gode Jorder her omkring. Vejudvalget tager Hensyn til »Spillemanden«, der foreslaar at lade Vejen anlægge inde paa Heden, paa det Sted, den nu findes inde over Heden.

Den gode Jord var bevaret, og »Spillemanden« slap for at faa sin Mark delt. Denne Spillemand er Kvaksalver. For denne Gerning har han stort Ry paa sig. Der fortælles, at han hjalp selve Aalborgs Borgmester af med en slem Sygdom, at han endog kurerede en Doktorfrue her fra Egnen. Fra den Tid blev hans Recepter lige saa vel som Lægernes respekterede og ekspederede paa Apoteket. Ingen vovede at melde ham for ulovlig Haandtering, skønt han i Lægernes Øjne var en Torn.

Bilag 2

Fra Ribe Apotek

Fra Farsø Apotek